

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na akwenie Jeziora Mieczowego w Orniecie

Opracował:

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Orniecie

Adres: ul. Sportowa 7, 11-130 Orneta

Tel. **55 242 00 45**

e-mail: osir@orneta.pl

Zatwierdził:

Dyrektor OSiR

Andrzej Gierlof

Orneta, 2021r.

SPIS TREŚCI

I. Cele i podstawy prawne opracowania.....	3
II. Miejsca w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji	4
II.1 Opis akwenu Jeziora Mieczowego w Ornece, możliwości korzystania.....	4
III. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych znajdujących się przy terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Ornece	7
IV. Kontakty alarmowe	8

I. Cele i podstawy prawne opracowania

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych znajdujących się przy terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Ornece w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych Dz.U. 2020 poz. 350) zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

1. dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji;
2. oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
3. prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - a. oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
 - b. objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
 - c. uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
4. informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
5. zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Za zapewnienie bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, odpowiada (art. 4 ust. 2):

- 1) na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
- 2) **na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji** - osoba fizyczna, osoba prawna i **jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie**,
- 3) na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) - zwani dalej "zarządzającym obszarem wodnym".

Zadania, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy, wykonywane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na obszarze, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3, należą do zadań własnych gminy.

II. Miejsca w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji

Tereny zarządzane przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ornećce położone są bezpośrednio przy akwenu Jeziora Mieczowego, gdzie zidentyfikowano zagrożenia dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Podstawowe pojęcia :

W opracowaniu użyto sformułowań dotyczących miejsc, które wykorzystywane są do rekreacji wodnej (kąpiele, pływanie itp.). Są to: „kąpielisko” oraz „miejsce okresowo wykorzystywane do kąpieli „dzikie kąpielisko”.

W przypadku zwrotu „kąpielisko”, rozumie się przez to miejsce zdefiniowane zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne: kąpielisko - rozumie się przez to wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, pod warunkiem że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpieli; kąpieliskiem nie jest: pływalnia, basen pływacki lub uzdrowski, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczaniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych;

W przypadku użytego w opracowaniu zwrotu „miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli” – rozumie się przez to wykorzystywany do kąpieli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem.

Pod pojęciem „dzikie kąpielisko” rozumiemy miejsce nie wyznaczone do kąpieli, wykorzystywane przez kąpiących się na podstawie obserwacji terenowych.

II.1 Opis akwenu Jeziora Mieczowego w Ornećce, możliwości korzystania.

We wschodniej części miasta znajduje się zbiornik wodny powyroboiskowy, powstały w okresie międzywojennym w wyniku zalania kopalni gliny; o średniej głębokości 2,5 m, miejscami do 8 m. Powierzchnia wg różnych źródeł podawana jest od 4,7 – do 6,3 ha. Jest to zbiornik przepływowy. Dopływ i odpływ stanowi kanał F (prowadzący wody melioracyjne). Woda o kolorze brunatnym, mało przezroczysta, bez stałych zanieczyszczeń chemicznych, o bogatej jak na tak mały zbiornik roślinności wodnej w strefie przybrzeżnej – co umożliwia rozwój i bytowanie licznej ptactwa wodnego oraz wielu gatunków ryb. Mała misa jeziora i związana z tym ograniczona ilość wody prowadzi do powstawania okresowego przekraczania wskaźnika czystości wody związanego z ilością bakterii coli- w związku z liczną populacją ptactwa wodnego w okresie wiosna-jesień. Fakt ten dyskryminuje wodę jako stale przydatną do kąpieli – nie wpływa jednak na możliwości wykorzystywania zbiornika do rekreacji wodnej (wykorzystywania pływającego sprzętu wodnego typu łódzie, kajaki, rowery wodne, pontony - bez użycia silników, uprawiania wędkarstwa czy uprawianiu sportu związanego z modelami pływającymi).

Zdjęcie Nr 1 – Jezioro Mieczowe (widok od ulicy Przemysłowej)

Zdjęcie Nr 2 – Jezioro Mieczowe (widok od ulicy Sportowej)

W jeziorze występują przede wszystkim gatunki ryb takie jak: leszcz, karp, karaś, szczupak, płóc, wzdręga, lin, węgorz, sandacz, okoń i inne. Jezioro jest ogólnie dostępne z każdej strony. Posiada liczne pomosty do wędkowania oraz bogatą nabrzeżną infrastrukturę rekreacyjno-sportową. W okresie wakacyjnym (czerwiec-sierpień) przy akwenie działa wypożyczalnia sprzętu wodnego (rowery wodne, kajaki, łodzie). Sprzęt poza godzinami udostępniania, zabezpieczony jest łańcuchami oraz kłódką. W ramach wypożyczalni dostępne są kamizelki ratunkowe. Regulamin korzystania z wypożyczalni umieszczony jest w miejscu wypożyczania sprzętu na brzegu jeziora.

Zdjęcie Nr 3 – Jezioro Mieczowe (Dane Kastralne GUGiK - geoportal.gov.pl (2018))

Zagospodarowany teren przy jeziorze Mieczowym jest wykorzystywany przez mieszkańców w okresie letnim do plażowania . Jest to teren trawiasty – przy brzegu jeziora odcinkowo piaszczysty, łagodne zejście do wody. Teren oznakowany tabliczką **„Ostrzeżenie Plaża niestrzeżona. Kąpiel w jeziorze wyłącznie na własne ryzyko i odpowiedzialność”**. Na jeziorze nie ma strzeżonego kąpieliska. Na terenie znajduje się plac zabaw, ławki, pomosty i ciągi piesze wzdłuż linii brzegowej pomiędzy jeziorem a terenem Ośrodka Sportu i Rekreacji prowadzące do ulicy Kopernika. Jezioro od strony ul. Olsztyńskiej zagospodarowane jest przez Koło PZW w Orniecie w pomosty dla wędkarzy.

Zdjęcie Nr 4 – Tablica umieszczona pomiędzy jeziorem mieczowym a stadionem miejskim w Orniecie

III. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych znajdujących się przy terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Ornecie

Czynnikami wpływającymi na bezpieczeństwo i ilość osób korzystających z walorów rekreacyjnych i turystycznych jeziora mieczowego w Ornecie są pogoda i pora roku. W okresie letnich wakacji liczba korzystających z kąpieli oraz sprzętu wodnego znacznie wzrasta, należy liczyć się wówczas ze wzrostem zagrożenia zachłyśnięć, utonięć, poparzeń i udarów słonecznych.

Szczególnie groźne sytuacje to:

- niedostateczne umiejętności pływania,
- pływanie pod wpływem alkoholu,
- wstrząs termiczny,
- nadmierne oziębienie organizmu,
- wchodzenie do wody przy schorzeniach,
- skurcze,
- wiry,
- skakanie do nieznanej wody oraz z pomostów,
- przecenianie swoich sił i umiejętności,
- nieodpowiednia zabawa,
- miejsca zarośnięte przez roślinność wodną,
- zimne prądy,
- nagła zmiana warunków na wodzie,

Zagrożenia dla osób kąpiących wynikają z:

- braku lub słabej umiejętności pływania, niewłaściwej oceny tych umiejętności bądź złego stanu zdrowia,
- korzystania z miejsc nie przystosowanych do kąpieli - wpływanie w strefy porośnięte roślinnością wodną lub w miejsca bagniste, wykonywania skoków do wody bez znajomości głębokości i występowania obiektów zanurzonych,
- odbywania kąpieli w stanie pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- odbywania kąpieli przy niesprzyjających warunkach pogodowych,
- możliwość kolizji z jednostkami pływającymi (łódki, rowery wodne, kajaki).

Zagrożenia dla osób poruszających się jednostkami pływającymi wynikają z :

- złego stanu zdrowia osoby sterującej jednostką (użytkownika) bądź pozostawiania tych osób pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- niekorzystnych warunków pogodowych (szkwałów, silnego falowania, wyładowań atmosferycznych),
- braku odpowiednich zabezpieczeń i wyposażenia jednostki pływającej w środki bezpieczeństwa, w szczególności indywidualnych środków wypornościowych: kamizelek ratunkowych lub asekuracyjnych
- brak używania przez korzystających ze sprzętu środków bezpieczeństwa, pomimo wyposażenia jednostki pływającej i korzystającego w taki sprzęt

Zagrożenia dla osób nurkujących z użyciem aparatów tlenowych wynikają z :

- niedostatecznych kwalifikacji i praktyki nurkowej,
- nieprawidłowej oceny warunków wpływających na bezpieczeństwo nurkowania, w tym widoczności pod wodą,
- przekraczania maksymalnej głębokości nurkowania wynikającej z posiadanych kwalifikacji,
- występowania w wodzie obiektów zagrażających unieruchomieniu płetwonurka pod wodą, w szczególności zatopionych sieci rybackich.

Zagrożenia dla osób przebywających na lodzie wynikają z :

- braku wiedzy na temat aktualnej grubości lodu umożliwiającego bezpieczne uprawianie wędkarstwa, sportów zimowych lub przemieszczania się po lodzie
- załamania się pokrywy lodowej pod ciężarem wjeżdżającego na lód sprzętu lub osoby wchodzącej na zbyt cienki lód, w szczególności w rejonach dopływu i odpływu wód powierzchniowych oraz obszarów źródłiskowych,
- w przypadku wpadnięcia do wody – z braku lub słaba umiejętność właściwego zachowania się, pływania, szok termiczny, szybkie wychłodzenie organizmu, brak sprzętu asekuracyjnego umożliwiającego wyjście na lód,
- niewłaściwego dla warunków pogodowych ubrania, skutkującego wyziębieniem organizmu, możliwością powstawania odmrożeń lub zamarznięcia, zwłaszcza w sytuacji pozostawania pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

IV. Kontakty alarmowe

1. Kontakt alarmowy do wszystkich służb ratunkowych: Tel. **112**
2. Ochotnicza Straż Pożarna w Ornecie
Adres: Adama Mickiewicza 16, 11-130 Orneta
Tel.: **55 242 10 08**
3. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
w Lidzbarku Warmińskim
Adres: Olsztyńska 8, 11-100 Lidzbark Warmiński
Tel: **89 767 75 50**
4. Komisariat Policji w Ornecie
Adres: Kwiatowa 13, 11-130 Orneta
Telefon: **47 732 71 60**
5. Komenda Powiatowa Policji w Lidzbarku Warmińskim
Adres: Warmińska 8, 11-100 Lidzbark Warmiński
Telefon: **47 732 72 00**